College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Krimpenerwaard
T.a.v. mw. L. Borst
info@krimpenerwaard.nl

Datum: 29 maart 2023

Onderwerp: Advies m.b.t. 'Concept-verordening Bekostiging Leerlingenvervoer gemeente Krimpenerwaard 2023'

Geacht College,

Naar aanleiding van het verzoek op 9 maart aan de Adviesraad Sociaal Domein om een advies uit te brengen naar aanleiding van de 'Concept-verordening Bekostiging Leerlingenvervoer gemeente Krimpenerwaard 2023' stuur ik u hierbij de reactie van de Adviesraad.

De Adviesraad maakt bij de onderstaande opmerkingen en aanbevelingen onderscheid tussen algemene opmerkingen, opmerkingen en aanbevelingen met betrekking tot de uitgangspunten van de regeling en die met betrekking tot de uitvoering ervan.

Algemene opmerkingen en aanbevelingen

In de begeleidende brief bij de adviesaanvraag staat dat vooral de vorm en wijze waarop de verordening is geschreven, zijn aangepast zodat de tekst beter leesbaar is voor de inwoners. De Adviesraad constateert dat desondanks de verordening 'taaie kost' blijft voor niet-ingewijde lezers en adviseert om waar mogelijk de tekst verder te vereenvoudigen. Separaat van dit advies geeft de Adviesraad enkele suggesties voor tekstuele verbetering mee. Daarnaast adviseert de Adviesraad om op de website van de gemeente bij het onderwerp 'aanvraag leerlingenvervoer' naast de verordening een verkorte gebruiksvriendelijker tekst te plaatsen, eventueel voorzien van een infographic.

Opmerkingen en adviezen m.b.t. de uitgangspunten van de regeling

1. Wie komen in aanmerking voor deze regeling?

Het leerlingenvervoer is blijkens paragraaf 3.2.1. bedoeld voor leerlingen die vanwege hun "levensovertuiging of godsdienst" dan wel een "structureel langdurige beperking" in hun directe omgeving geen school kunnen vinden die aansluit bij hun behoeften. Artikel 4.4 voegt hier leerlingen met "een specifieke en noodzakelijke onderwijskundige onderwijsbehoefte" aan toe. Wat die 'onderwijskundige onderwijsbehoefte' behelst, wordt hier niet duidelijk. Wel stelt Artikel 4.4 lid c dat deze "door school in samenspraak met ouders en gemeente inzichtelijk moet worden gemaakt". De Adviesraad heeft hierover twee opmerkingen en aanbevelingen:

- De Adviesraad mist hier het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs dat samen met de schoolbesturen verantwoordelijk is voor een dekkend netwerk van

onderwijsaanbod en samen met de school de specifieke behoeften van een leerling vaststelt. De Adviesraad adviseert om in Artikel 4.4 lid c dit Samenwerkingsverband toe te voegen aan school, ouders en gemeente. Hun rol bijvoorbeeld bij aanvragen van ouders van hoogbegaafde kinderen staat helder verwoord in verordeningen en beleidsregels van andere gemeenten[1].

- De omschrijving "specifieke en noodzakelijke onderwijskundige onderwijsbehoefte" laat ruimte om naar bevind van zaken te handelen. De Adviesraad adviseert de gemeente om bij aanvragen op grond van deze – aantoonbaar vastgestelde - behoefte zoveel mogelijk maatwerk in de toewijzing van leerlingenvervoer toe te passen.

2. Stimuleren zelfredzaamheid

In paragraaf 1.3 Kernwaarden wordt gesproken over "zelf-oplossend vermogen" en "zelfredzaamheid". Naar de mening van de Adviesraad worden deze vermogens nogal eens overschat. Daar staat tegenover dat structureel investeren in zelfredzaamheid bij vervoer aantoonbaar vruchten afwerpt. Leerlingen die langdurig met speciaal vervoer naar school gaan, lopen namelijk vaak een grote achterstand op in hun ontwikkeling. Angst en eenzaamheid komen als gevolg daarvan vaak voor. Dit valt te voorkomen door extra voorwaarden op te nemen aan de vervoersvoorziening die wordt geboden (bv. bij 3.2 Voorwaarden):

- De Adviesraad adviseert de gemeente om jongeren vanaf ongeveer 12 jaar die gebruik maken van het leerlingenvervoer, te laten deelnemen aan een programma om zelfstandig te leren reizen. Belangrijk daarbij is vanzelfsprekend een goede screening vooraf naar de haalbaarheid voor de desbetreffende leerling.

Door in een dergelijk programma te investeren snijdt het mes aan drie kanten: de ouders krijgen begeleiding bij de stappen die nodig zijn om hun kind zelfvertrouwen en zelfstandigheid te geven en hun bezorgdheid los te laten. De leerlingen krijgen (bij gebleken geschiktheid) een training om zelfstandig te leren reizen met OV en/of met fiets. Zij ervaren meer zelfvertrouwen en meer mogelijkheden voor meedoen bij bijvoorbeeld vriendschappen en sport. En voor de gemeente op haar beurt betekent het vermindering van het beroep op leerlingenvervoer. De resultaten bij diverse gemeenten die dit toepassen, zijn al jaren erg goed.

Opmerkingen en adviezen m.b.t. de uitvoering

1. **Aanvraagprocedure** (zie 2.1). Gaat dit via email of een brief of volgt er een bezoek/gesprek? Dat laatste heeft de voorkeur om de vraag achter de vraag te achterhalen en te komen tot een passende oplossing.
2. **Advisering** (2.3). Gesproken wordt over een medisch advies: kan dit ook een ander soort advies zijn? Bijvoorbeeld van een psycholoog of onderwijskundige? Met name voor een leerling die zoals in 4.4 wordt gesteld 'een specifieke en noodzakelijke onderwijskundige onderwijsbehoefte heeft' lijkt advies van andere disciplines meer passend dan medisch advies.
3. **Aangepast vervoer naar stage** (4.3 punt 2d): "het stageadres ligt op de route van de woning of de opstapplaats naar de school. Is dit niet mogelijk? Dan mag het stageadres ook liggen binnen een maximale straal van de woning of de school welke door de gemeente wordt bepaald". De vraag is wat die maximale straal behelst. Daarbij benadrukt de Adviesraad dat een goede stage belangrijker is dan de afstand daarnaartoe.

[1] *Zie bv. Beleidsregels Leerlingenvervoer Ouder-Amstel 2019 | Lokale wet- en regelgeving (overheid.nl)*

4. **Vervoersvoorziening** (5.3.1 – punt 1): “De kilometervergoeding voor de fiets wordt gemeten over de kortste afstand en is hetzelfde als de hoogte van de kilometervergoeding die de VNG bekend maakt.” De kortste route is echter niet altijd ook de veiligste. De Adviesraad adviseert om de tekst hier te wijzigen in ‘kortste en veiligste route’.
5. **Opstapplaats** (zie Begrippenlijst): “De werkelijke reisafstand tussen de woning van de leerling en/of de opstapplaats of school bedraagt maximaal 750 meter”. In de ogen van de Adviesraad is dit in de praktijk vaak niet haalbaar.
6. **Reistijd** (zie Begrippenlijst): “Voor de terugreis geldt de tijd tussen de eindtijd van de schooldag volgens de schoolgids en de aankomst bij de woning van het kind. Hierbij kan maximaal 10 minuten worden opgeteld voor een eventuele wachttijd voor OV of aangepast vervoer”. De Adviesraad vraagt zich af of die 10 minuten realistisch zijn als het OV slechts 1 maal per uur rijdt.

Zoals eerder vermeld, stuurt de Adviesraad separaat van dit advies enkele suggesties voor tekstuele verbetering.

Mocht het bovenstaande om een mondelinge toelichting vragen dan is de Adviesraad graag bereid met u hierover van gedachten te wisselen en met u in gesprek te gaan. Contact met de adviesraad verloopt via Annelies Scheepens (adviesraadsociaaldomein@krimpenerwaard.nl).

Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,
Namens de Adviesraad Sociaal Domein Krimpenerwaard,

Lucie Boonekamp
Voorzitter Adviesraad Sociaal Domein Krimpenerwaard
06 - 21557359